

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer

Aanbestedingsregeling Bestuurskantoor

aangepast op 1 juni 2013

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
A) INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID NADER OMSCHREVEN	4
Het specificeren van werken, diensten of leveringen.....	4
Het selecteren van bedrijven	5
Het vaststellen van de gunningscriteria.....	6
Het contractueel gunnen van opdrachten	6
B) KADER INKOOP EN AANBESTEDINGSBELEID SOPOH	7
C) KADER INKOOP EN AANBESTEDINGSBELEID SOPOH INDIEN HET INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID VAN DE GEMEENTE HAARLEMMERMEER VAN TOEPASSING IS	8

INLEIDING

Bij het inkopen en aanbesteden door de Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer (SOPOH) worden publieke gelden aangewend. SOPOH heeft de verantwoordelijkheid deze gelden op een rechtmatige, efficiënte en integere wijze te besteden. Dit vereist de nodige zorgvuldigheid. Op grond hiervan is het wenselijk over een heldere en eenduidig protocol te beschikken. Dit zal bovendien op positieve wijze bijdragen aan de beeldvorming bij externe partijen ten aanzien van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van SOPOH.

De keuze voor een bepaalde wijze van aanbesteden wordt in overheidsland bepaald door nationale en internationale voorschriften:

nationaal : Besluit aanbestedingsregels voor overheidsoverdrachten
internationaal : Europese Richtlijnen voor de aanbesteding van Werken, Leveringen en Diensten

Op het gebied van nationale wet en regelgeving is voor het aanbesteden van werken in de overheidssector in 2001 het Uniform Aanbestedingreglement (UAR-2001) vastgesteld. Het UAR-2001 is een uitwerking van het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten en bevat met name procedures ten aanzien van de diverse vormen van aanbesteding, variërend van enkelvoudige onderhandse aanbestedingen tot en met meervoudige openbare aanbestedingen. Dit reglement is niet verplicht voorgeschreven maar wordt door vrijwel alle overheidsinstanties toegepast. Ook andere publiekrechtelijke en semi-publiekrechtelijke organisaties hanteren het UAR-2001.

De Europese richtlijnen komen er in het kort gezegd op neer dat deze van toepassing zijn indien de geraamde waarde van de opdracht de in de richtlijnen opgenomen drempelwaarde overschrijdt. Het gaat om de totale vergoeding aan de leverancier, exclusief BTW. Indien de waarde vooraf niet exact kan worden vastgesteld, moet er een reële inschatting worden gemaakt. De schatting van de waarde van de opdracht is een taak en verantwoordelijkheid van een aanbestedende dienst. Hierbij is zij verplicht de berekening objectief en aantoonbaar te kunnen onderbouwen. De richtlijnen geven voor deze berekening aanwijzingen over de wijze waarop dit dient te geschieden. Hierbij gaat bijzondere aandacht uit naar het verbod tot (kunstmatige) splitsing van opdrachten of een oneigenlijk gebruik van bijzondere regelingen om onder drempelbedragen te blijven en aldus aan de aanbestedingsregels te ontkomen.

Ten tijde van het vaststellen van het onderhavig protocol zijn de volgende drempelwaarden van toepassing (exclusief BTW):

Werken (bouwkundige of civieltechnische werken)	€ 5.000.000
Leveringen	€ 200.000
Diensten	€ 200.000

De vraag is echter of de hiervoor omschreven voorschriften ook gelden voor SOPOH, zijnde een openbare stichting. De richtlijnen gelden voor de aanbestedende diensten, de overheid in de rol van opdrachtgever. Het begrip overheid is ruimer dan men op het eerste gezicht zou denken. Naast overheidsorganen zoals ministeries, provincies en gemeenten, gelden de richtlijnen ook voor alle publiekrechtelijke instellingen. Dit zijn bedrijven en instellingen waarin de overheid grote invloed heeft, bijvoorbeeld wanneer de overheid die instelling (mede-) financiert, (mede-) beheert of wanneer de Raad van Toezicht door de overheid wordt benoemd. Aangezien de

Raad van Toezicht van SOPOH wordt benoemd door de gemeenteraad van de gemeente Haarlemmermeer, mag er van worden uitgegaan dat de Europese Richtlijnen voor aanbestedingen ook voor SOPOH gelden. Gelet op de drempelwaarden zal hiervan in de praktijk nauwelijks sprake zijn. Toch is het noodzakelijk hier goed op te letten. Met name meerjarige contracten met bedrijven c.q. leveranciers kunnen binnen het regiem van de Europese Richtlijnen vallen. Bij meerjarige contracten geldt als uitgangspunt de geraamde waarde van de opdracht gedurende de gehele contractduur van de overeenkomst, inclusief opties en verlengingen.

Naast de verplicht voorgeschreven bepalingen in de Richtlijnen voor Europese Aanbestedingen, kan SOPOH op basis van eigen inzichten een beleid voor de overige aanbestedingen ontwikkelen. Strikt theoretisch is dat facultatief maar het verdient sterke aanbeveling een eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid vast te stellen. Hierbij geldt overigens de kanttekening dat soms rekening moet worden gehouden met gemeentelijke voorwaarden. In veel gevallen maakt SOPOH gebruik van door de gemeente Haarlemmermeer beschikbaar gestelde kredieten. De laatste tijd wordt door de gemeente Haarlemmermeer bij het toekennen van budgetten de voorwaarde gesteld dat het gemeentelijk aanbestedingsbeleid moet worden gevolgd. Door de gemeente Haarlemmermeer wordt niet verlangd dat bij aanbestedingen rekening wordt gehouden met lokale ondernemingen. Maar dit uitgangspunt kan SOPOH zichzelf uiteraard wel ten doel stellen (zonder overigens het risico van ontoelaatbaar voorkeursbeleid te lopen). In de praktijk wordt hier veelal rekening mee gehouden.

A) INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID NADER OMSCHREVEN

De kern van systematisch inkoop- en aanbestedingsbeleid heeft betrekking op volgende zaken:

- 1 het specificeren van in te kopen werken, diensten of leveringen.
- 2 het selecteren van de uit te nodigen bedrijven.
- 3 het vaststellen van de gunningcriteria
- 4 het contractueel gunnen van opdrachten.

Deze onderdelen worden hieronder nader uitgewerkt.

Het specificeren van werken, diensten of leveringen

Er zijn twee manieren om producten in te kopen:

a. een uitvoerige technische specificatie van het eindresultaat:

Er wordt een programma van eisen opgesteld waar het product aan moet voldoen. Het is vervolgens aan de uitgenodigde leverancier(s) om in de aanbieding een voorstel te doen om het gespecificeerde eindresultaat te bereiken. Deze werkwijze wordt vrijwel altijd toegepast bij werken aan de hand van bestekken, technische beschrijvingen en bijbehorende bouwkundige tekeningen. Maar deze werkwijze leent zich bijvoorbeeld ook voor schoonmaakonderhoud. Als het programma van eisen gereed is, wordt door middel van voorcalculatie een inschatting gemaakt van de kosten die de realisatie van de opdracht met zich mee zal brengen. Het is van belang om een zo realistisch mogelijke kostenraming te maken.

b. een omschrijving van het eindresultaat:

Er wordt een omschrijving gemaakt van zaken die meer routinematig worden ingekocht zoals bijvoorbeeld kantoorbenodigdheden, meubilair e.d.

In het algemeen kan worden gesteld dat, naar mate de complexiteit toeneemt, het voor de hand ligt om te kiezen voor een technische specificatie. Op die manier wordt voorkomen dat offertes worden ontvangen welke onderling niet te vergelijken zijn. Het versterkt bovendien de objectiviteit van de aanbestedingsprocedure.

Het selecteren van bedrijven

Na het proces van het specificeren dient te worden bepaald op welke wijze een beroep zal worden gedaan op de bedrijven in de markt. Bij dit punt verdient het aanbeveling onderscheid te maken tussen enerzijds werken en anderzijds leveringen en diensten. Het UAR-2001 onderscheidt de volgende aanbestedingsvormen voor werken:

- **De openbare aanbesteding:**
De aanbesteding welke algemeen bekend wordt gemaakt en waarbij een ieder kan inschrijven.
- **De openbare aanbesteding met voorafgaande selectie:**
De aanbesteding welke algemeen bekend wordt gemaakt en waarbij een ieder zich als gegadigde kan aanmelden, doch voor welke slechts één of meerdere gegadigde tot inschrijving kunnen worden uitgenodigd.
- **De onderhandse aanbesteding:**
De aanbesteding waarvoor een beperkt aantal van tenminste twee natuurlijke personen of rechtspersonen tot inschrijving worden uitgenodigd.
- **De onderhandse aanbesteding na selectie:**
De aanbesteding waarbij een beperkt aantal van tenminste twee natuurlijke personen of rechtspersonen in de gelegenheid wordt gesteld deel te nemen aan een selectie, waarna één of meer van hen tot inschrijving wordt uitgenodigd.

Ten aanzien van kleinschalige werken, leveringen en diensten wordt in het algemeen als volgt gehandeld:

- **Directe gunning uit de hand (enkelvoudig onderhands):** hierbij wordt rechtstreeks een order geplaatst bij een leverancier.
- **Gunning uit de hand met meerdere offertes (meervoudig onderhands):** voordat een order wordt geplaatst, worden er minimaal twee offertes opgevraagd. De uiteindelijke keuze moet onderbouwd zijn.

Het vaststellen van de gunningscriteria

Bij het beoordelen van offertes staan in het algemeen twee gunningcriteria ter beschikking:

- 1 de laagste prijs
- 2 economisch voordeligste aanbieding

Wanneer een opdracht tegen de laagste prijs wordt gegund, is het beoordelen van de offertes relatief eenvoudig. Gecontroleerd wordt of de aanbiedingen voldoen aan de vooraf vastgestelde en bekendgemaakte minimum- c.q. selectie-eisen, waarna de prijs de doorslag geeft.

Gunning tegen de laagste prijs is bij uitstek geschikt voor producten en diensten die een opdrachtgever gedetailleerd kan omschrijven in een bestek of waarvan het kwaliteitsniveau goed kan worden vastgelegd. Inschrijvers kunnen zich dan niet onderscheiden met de inhoud van hun aanbieding, maar alleen met de prijs. Deze selectiemethode is vrijwel altijd van toepassing op werken.

In geval van gunning op basis van de economisch meest voordelige aanbieding vindt er een uitgebreide inhoudelijke vergelijking van offerte plaats. Na beoordeling op de uitsluitingsgronden, de geschiktheidseisen, en het programma van eisen, wordt de opdracht gegund aan de Inschrijver die het hoogst scoort op het totaal van de subgunningscriteria. Het gaat dan vooral om de prijs-kwaliteitverhouding. Naast de prijs, kan de beoordeling zich ook richten op onder meer de leveringstermijn, gebruikskosten, kwaliteit, esthetische vormgeving, technische waarde, klantenservice, garantie, technische bijstand en bijvoorbeeld milieuaspecten.

Het contractueel gunnen van opdrachten

Dit onderdeel van het inkoopproces heeft betrekking op het vastleggen van de (leverings)afspraken en overige bepalingen. In geval van het opdragen van werken aan een aannemer wordt gebruik gemaakt van gestandaardiseerde aannemingsovereenkomst. Andere leveringsovereenkomsten worden eveneens schriftelijk vastgelegd met als voorwaarde dat deze worden ondertekend door daartoe bevoegde personen. Vervolgens worden alle originele documenten in een aanbestedingsdossier opgenomen.

B) KADER INKOOP EN AANBESTEDINGSBELEID SOPOH

SOPOH hanteert voor het eigen autonoom inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende tabel, waarin de waarde van de opdracht is uitgedrukt in euro's, exclusief omzetbelasting:

Werken	Diensten	Leveringen	Procedure	Bevoegd
tot € 5.000	tot € 5.000	tot € 5.000	gunning uit de hand (enkelvoudig onderhands)	Raad van Toezicht SOPOH, te mandateren aan College van Bestuur
€ 5.000 tot € 25.000	€ 5.000 tot € 25.000	€ 5.000 tot € 25.000	gunning uit de hand (meervoudig onderhands)	Raad van Toezicht SOPOH, te mandateren aan College van Bestuur
€ 25.000 tot € 250.000	€ 25.000 tot € 75.000	€ 25.000 tot € 75.000	meervoudige onderhandse aanbesteding	Raad van Toezicht SOPOH, te mandateren aan College van Bestuur
€ 250.000 tot € 5.000.000	€ 75.000 tot € 200.000	€ 75.000 tot € 200.000	onderhandse aanbesteding of onderhandse aanbesteding na selectie	Raad van Toezicht SOPOH
≥ € 5.000.000	≥ € 200.000	≥ € 200.000	openbare aanbesteding volgens Europese Richtlijnen	Raad van Toezicht SOPOH

**C) KADER INKOOP EN AANBESTEDINGSBELEID SOPOH INDIEN
HET INKOOP- EN AANBESTEDINGSBELEID VAN DE
GEMEENTE HAARLEMMERMEER VAN TOEPASSING IS**

SOPOH hanteert voor het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarbij gebruik wordt gemaakt van budgetten welke door de gemeente Haarlemmermeer zijn toegekend de volgende tabel, waarin de waarde van de opdracht is uitgedrukt in euro's, exclusief omzetbelasting:

Werken	Diensten	Leveringen	Procedure	Bevoegd
tot € 500.000	tot € 25.000	tot € 25.000	Enkelvoudig onderhands	Raad van Toezicht SOPOH, te mandateren aan College van Bestuur
€ 500.000 tot € 1.500.000	€ 25.000 tot € 100.000	€ 25.000 tot € 100.000	Meervoudig Onderhands	Raad van Toezicht SOPOH, te mandateren aan College van Bestuur
€ 1.500.000 tot € 5.000.000	€ 100.000 tot € 193.000	€ 100.000 tot € 193.000	Nationaal openbaar	Raad van Toezicht SOPOH
≥ € 5.000.000	≥ € 200.000	≥ € 200.000	Openbare aanbesteding volgens Europese Richtlijnen	Raad van Toezicht SOPOH

Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- 1 De te volgen procedures voor aanbestedingen is afgeleid van de procedures en bepalingen zoals opgenomen in UAR-2001.
- 2 Bevoegd wil zeggen: bevoegd tot het initiëren van de inkoop- of aanbestedingsprocedure inclusief het afhandelen van de leveringsovereenkomst of de aannemingsovereenkomst. De voorbereiding en uitvoering wordt in alle gevallen aan het College van Bestuur opgedragen.
- 3 Voor het bepalen van de te verwachten prijs voor werken wordt van te voren door een bouwkundig deskundige een kostencalculatie gemaakt.
- 4 Gunning geschiedt op basis van de laagste offerte of inschrijfprijs, dan wel de economisch voordeligste aanbieding, e.e.a. voor de start van het inkoop- of aanbestedingsproces te bepalen. Als wordt gekozen voor de laagste prijs, wordt de opdracht altijd gegund aan de aanbieder met het goedkoopste aanbod. Er vindt dan buiten het prijsaanbod geen onderlinge vergelijking plaats tussen de inschrijvingen op specifieke inhoudelijke aspecten. Wel vindt zowel bij werken als bij diensten en leveringen nacalculatie plaats van de inschrijving of de offerte ten opzichte van de bestekomschrijving volledig is opgesteld.
- 5 Gunning geschiedt zonder onderscheid tussen leveranciers van binnen of buiten de gemeenten alwaar scholen van SOPOH zijn gevestigd. Wel zal SOPOH, waar mogelijk, in geval van meervoudige aanbestedingen of meervoudige gunningprocedures, ten minste één lokale onderneming in staat stellen een offerte uit te brengen.
- 6 In het UAR-2001 is standaard een vergoeding opgenomen voor inschrijvers aan wie de opdracht niet wordt gegund e.e.a. als compensatie van de voor de inschrijving gemaakte kosten. SOPOH hanteert het beleid dat in beginsel geen vergoeding van inschrijvingskosten wordt toegekend. Dit houdt in, dat bij iedere aanbesteding waarbij gehandeld wordt naar het voorbeeld van UAR 2001, de regeling met betrekking tot de vergoeding van inschrijvingskosten zowel in de bekendmaking als in de uitnodiging tot inschrijving uitdrukkelijk moet worden uitgesloten, tenzij nadrukkelijk anders wordt besloten.
- 7 Van iedere aanbestedingsprocedure wordt een aanbestedingsdossier bijgehouden. Een dergelijk dossier is o.a. bedoeld om: - te worden gebruikt voor het opstellen van rapporten aan de Raad van Toezicht; evaluatie van de uitgevoerde aanbesteding; - in geval van een rechtszaak het verloop van het aanbestedingsproces aan te tonen.
- 8 SOPOH hanteert als uitgangspunt dat alle (leverings)afspraken en overeenkomsten met leveranciers schriftelijk worden vastgelegd in een overeenkomst die is getekend door bevoegde personen. Uit doelmatigheidsoverwegingen wordt voor eenmalige en/of kleine bestellingen op deze regel een uitzondering worden gemaakt, in die zin dat het schriftelijk vastleggen van leveringsafspraken voor opdrachten onder € 5.000 facultatief is.
- 9 Bij de onderhandelingen tussen SOPOH en een leverancier wordt SOPOH vertegenwoordigd door het College van Bestuur (zie kader inkoop- en aanbestedingsbeleid). Bestuurders worden in beginsel niet te snel betrokken bij de onderhandelingen, opdat zij achteraf een onafhankelijk oordeel kunnen geven over het onderhandelingsresultaat.